

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2024/358

z 29. septembra 2023,

ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1503, pokiaľ ide o regulačné technické predpisy, ktorými sa špecifikujú požiadavky na bodové hodnotenie kreditného rizika projektov hromadného financovania, ocenenie ponúk hromadného financovania, ako aj politiky a postupy riadenia rizík

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1503 zo 7. októbra 2020 o európskych poskytovateľoch služieb hromadného financovania pre podnikanie a o zmene nariadenia (EÚ) 2017/1129 a smernice (EÚ) 2019/1937 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 19 ods. 7,

keďže:

- (1) V článku 23 nariadenia (EÚ) 2020/1503 sa od poskytovateľov služieb hromadného financovania vyžaduje, aby investorom poskytovali dostatočné informácie o kvalite projektov hromadného financovania a vlastníkov projektov, a to najmä poskytnutím dokumentu kľúčových investičných informácií, ktorý obsahuje informácie potrebné na prijatie informovaného investičného rozhodnutia. Investori by však mali byť aj primerane informovaní o tom, ako poskytovatelia služieb hromadného financovania vypočítavajú bodové hodnotenie kreditného rizika pre projekty hromadného financovania a vlastníkov projektov, aby títo mohli lepšie pochopiť a porovnať riziká súvisiace s rôznymi pôžičkami hromadného financovania.
- (2) V posledných rokoch sa v rámci inovačných prístupov vyvinuli popri tradičnejších štatistických technikách techniky posudzovania kreditného rizika a výpočtu bodového hodnotenia kreditného rizika založené na umelej inteligencii a strojovom učení. Napríklad v prípade malých a stredných podnikov, ktoré nemajú dlhú úverovú históriu, sa inovačné metódy založené na údajoch o transakciách môžu ukázať ako užitočnejšie než metódy založené na tradičných údajoch zo súvahy. Používanie týchto techník môže vzhľadom na ich zložitnosť zvýšiť informačnú asymetriu medzi investormi a poskytovateľmi služieb hromadného financovania. V opise metódy, ktorú používajú poskytovatelia služieb hromadného financovania na výpočet bodového hodnotenia kreditného rizika, by sa preto mal uviesť model bodového hodnotenia kreditného rizika použitý na podporu takéhoto výpočtu, ako aj dostatočné informácie o finančných a nefinančných faktoroch, ktoré sa používajú ako vstup v týchto modeloch bodového hodnotenia kreditného rizika, a o výstupoch poskytovaných modelmi bodového hodnotenia kreditného rizika.
- (3) Investori si nemusia byť plne vedomí mechanizmu a viacerých faktorov súvisiacich s tvorbou cien ponúk hromadného financovania. Preto by sa mala zvýšiť transparentnosť, aby sa uľahčilo porovnávanie rôznych pôžičiek. Najmä ak poskytovatelia služieb hromadného financovania navrhujú cenu ponuky hromadného financovania, mali by presne opísať metódu použitú na výpočet príslušných cien. V uvedenom opise by sa mali zohľadňovať tie prvky, ktoré sú relevantné v okamihu poskytnutia pôžičky aj po ňom, najmä pokiaľ ide o poplatky, ktoré môže poskytovateľ služieb hromadného financovania požadovať od investorov a vlastníkov projektov za poskytované služby.
- (4) Cena pôžičiek, ktorých ponuka sa uľahčuje na platforme poskytovateľa služieb hromadného financovania, by mala byť spravodlivá a primeraná. Malo by sa preto zabezpečiť, aby cena odrážala rizikový profil a čistú súčasnú hodnotu pôžičky a aby poskytovateľ služieb hromadného financovania zohľadňoval všeobecné trhové podmienky.
- (5) Poskytovatelia služieb hromadného financovania by mali vykonávať spoľahlivé posúdenie kreditného rizika v záujme minimálnej ochrany investorov, ktorí nemajú dostatočné informácie o úverovej bonite vlastníkov projektov a o udržateľnosti projektov hromadného financovania. S cieľom zabezpečiť, aby poskytovatelia služieb hromadného financovania posudzovali kreditné riziko projektov hromadného financovania a vlastníkov projektov

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 347, 20.10.2020, s. 1.

spoľahlivo a správne, mali by zohľadňovať dostatočné množstvo informácií o tých faktoroch, ktoré ovplyvňujú finančnú situáciu a obchodnú stratégiu vlastníkov projektov a projektov hromadného financovania. Okrem toho, keďže v komplexnom posúdení kreditného rizika sa musí zohľadňovať aj to, či je takéto riziko kompenzované dostupnosťou mechanizmov kreditného zabezpečenia, poskytovatelia služieb hromadného financovania by mali takisto zohľadňovať informácie o kolaterále a zárukách použitých na zmiernenie kreditného rizika.

- (6) Poskytovatelia služieb hromadného financovania by mali mať prístup k relevantným informáciám obsiahnutým v dokumentácii týkajúcej sa posudzovania kreditného rizika, aby sa umožnila primeraná porovnávací analýza úverovej bonity potenciálnych vlastníkov projektov a zlepšili modely a nástroje používané na schvaľovanie projektov, ktoré sa majú financovať na ich platformách. Osobné údaje obsiahnuté v týchto informáciách by sa mali uchovávať počas obdobia najviac päť rokov a v každom prípade by sa s nimi malo zaobchádzať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 ⁽²⁾.
- (7) Proces určovania ceny ponuky hromadného financovania by mal zahŕňať aj presné oceňovanie pôžičiek hromadného financovania. Poskytovatelia služieb hromadného financovania by preto mali zabezpečiť, aby sa počas životného cyklu pôžičky takéto ocenenie zakladalo na dostatočnom počte faktorov, ktoré odrážajú štruktúru príjmov a nákladov pôžičky, ako aj jej rizikovosť.
- (8) Riadne štruktúry riadenia posilňujú ochranu investorov. Na tento účel by poskytovatelia služieb hromadného financovania mali mať zavedené mechanizmy správy a riadenia, ktoré sú primerané ich zložitosti, spolu s politikami, v ktorých sa stanovujú prvky poskytovania informácií, ktorými sa zabezpečuje, aby informácie poskytované investorom presne a dostatočne podrobne opisovali projekt hromadného financovania. Okrem toho by sa mala vykonať náležitá starostlivosť v súvislosti s projektmi hromadného financovania a vlastníckmi projektov. V rámci riadenia rizík uvedenom v článku 4 ods. 4 písm. f) nariadenia (EÚ) 2020/1503 by sa preto mali určiť hlavné úlohy a funkcie, s ktorými sa spája zodpovednosť za posudzovanie kreditného rizika a za zaraďovanie pôžičiek do príslušných kategórií rizika. Takýto rámec by mal zodpovedať zložitosti obchodného modelu poskytovateľov hromadného financovania a typu pôžičiek, ktorých poskytovanie sa uľahčuje, a mal by odrážať záruky stanovené v nariadení (EÚ) 2020/1503 v súvislosti s riadením rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.
- (9) Toto nariadenie vychádza z návrhu regulačných technických predpisov, ktorý vypracoval Európsky orgán pre bankovníctvo (EBA) v úzkej spolupráci s Európskym orgánom pre cenné papiere a trhy (ESMA) a predložil Komisii.
- (10) Orgán EBA uskutočnil otvorené verejné konzultácie k návrhu regulačných technických predpisov, z ktorého vychádza toto nariadenie, analyzoval možné súvisiace náklady a prínosy a požiadal o poradenstvo Skupinu zainteresovaných strán v bankovníctve zriadenú v súlade s článkom 37 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 ⁽³⁾.
- (11) V súlade s článkom 42 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 ⁽⁴⁾ prebehli konzultácie s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov, ktorý vydal svoje stanovisko 10. januára 2023,

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/78/ES (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 12).

⁽⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39).

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

OPIS METÓDY POUŽÍVANEJ NA VÝPOČET BODOVÉHO HODNOTENIA KREDITNÉHO RIZIKA PRE PROJEKTY HROMADNÉHO FINANCOVANIA A CENY PONÚK HROMADNÉHO FINANCOVANIA

Článok 1

Formát opisu metódy na výpočet bodového hodnotenia kreditného rizika pre projekty hromadného financovania a ceny ponúk hromadného financovania

Poskytovatelia služieb hromadného financovania, ktorí uplatňujú bodové hodnotenie kreditného rizika na projekty hromadného financovania alebo navrhujú oceňovanie ponúk hromadného financovania, zabezpečia, aby opis metód používaných na výpočet uvedeného bodového hodnotenia kreditného rizika alebo cien bol presný, spoľahlivý a pravidelne aktualizovaný a aby spĺňal všetky tieto požiadavky:

- a) opis je jasne odlišiteľný od marketingovej komunikácie;
- b) opis je prezentovaný tak, aby bol ľahko čitateľný a vyjadrený spôsobom, ktorý uľahčuje jeho pochopenie.

Článok 2

Prvky, ktoré sa majú zahrnúť do opisu metódy používanej na výpočet bodového hodnotenia kreditného rizika pre projekty hromadného financovania

1. Opis metódy používanej na výpočet bodového hodnotenia kreditného rizika projektov hromadného financovania obsahuje všetky tieto informácie:

- a) ktorý z týchto modelov bodového hodnotenia kreditného rizika sa použil:
 - i) štatistický model;
 - ii) model založený na odbornom posudku, v ktorom sú štatistické techniky integrované s diskrečnými prvkami rozhodovania;
 - iii) automatizovaný model;
 - iv) iný model;
- b) či sú zavedené primerané mechanizmy správy a riadenia na navrhovanie a používanie modelu;
- c) opis rámca uplatňovaného na zabezpečenie toho, aby sa kvalita výstupov modelu pravidelne posudzovala a monitorovala;
- d) či sa použil model, ktorý vyvinuli externí poskytovatelia.

2. Opis metódy používanej na výpočet bodového hodnotenia kreditného rizika projektov hromadného financovania obsahuje okrem informácií uvedených v odseku 1 všetky tieto informácie:

- a) informácie o zdroji všetkých údajov používaných na vkladanie údajov do modelov bodového hodnotenia kreditného rizika, a najmä spresnenie, či sú tieto informácie:
 - i) prijaté od vlastníka projektu;
 - ii) získané z externých úverových registrov;
 - iii) získané z verejne dostupných zdrojov;
 - iv) získané z akýchkoľvek iných zdrojov;
- b) vysvetlenie, ako sa v rámci metódy zohľadňujú a používajú ako vstup v modeli bodového hodnotenia kreditného rizika tieto finančné faktory týkajúce sa vlastníka projektu a projektu hromadného financovania:
 - i) ziskovosť projektu hromadného financovania;
 - ii) peňažný tok vytvorený projektom hromadného financovania;

- iii) finančná páka, úroveň zadlženosti a platobná schopnosť vlastníka projektu;
 - iv) úverová história vlastníka projektu;
 - v) dostupnosť kolaterálu alebo záruk;
- c) vysvetlenie, ako sa v rámci metódy zohľadňujú a používajú ako vstup v modeli bodového hodnotenia kreditného rizika tieto nefinančné faktory týkajúce sa vlastníka projektu:
- i) makroekonomické podmienky v jurisdikcii, v ktorej sa projekt uskutoční;
 - ii) stupeň hospodárskej súťaže v odvetví, v ktorom sa projekt bude vypracúvať;
 - iii) znalosti a skúsenosti vlastníka projektu v konkrétnom odvetví, v ktorom podniká;
 - iv) dobrá povesť vlastníka projektu;
- d) váhové koeficienty priradené finančným a nefinančným faktorom uvedeným v písmenách b) a c);
- e) príslušné metriky, ktoré sa zohľadňujú v súvislosti s finančnými a nefinančnými faktormi uvedenými v písmenách b) a c);
- f) vysvetlenie toho, ako sa pri pridelovaní bodového hodnotenia kreditného rizika zohľadňujú riziká plynúce z prania špinavých peňazí a financovania terorizmu;
- g) opis výstupu modelu bodového hodnotenia kreditného rizika vrátane tabuľky, v ktorej sú uvedené stupne bodového hodnotenia kreditného rizika, pričom sa pre každý stupeň uvádza:
- i) úverový rating;
 - ii) pravdepodobnosť zlyhania;
 - iii) kvalitatívny výklad stupňa bodového hodnotenia kreditného rizika;
 - iv) prijatie alebo zamietnutie financovania projektu poskytovateľom služieb hromadného financovania;
- h) opis toho, ako často sa počas životnosti pôžičky na financovanie projektu aktualizuje bodové hodnotenie kreditného rizika a zodpovedajúce ratingy projektu hromadného financovania;
- i) údaj o tom, či je možné manuálne opraviť bodové hodnotenie kreditného rizika získané pomocou automatizovaných modelov, a okolnosti, za ktorých sa takéto manuálne opravy vykonávajú;
- j) údaj o tom, ako sa zohľadňuje výstup metódy pri určovaní:
- i) maximálnej výšky pôžičky ponúknutej potenciálnemu vlastníkovi projektu;
 - ii) maximálnej dĺžky pôžičky ponúknutej potenciálnemu vlastníkovi projektu.

3. Poskytovatelia služieb hromadného financovania informujú investorov, ak zmena metódy používanej na určovanie bodového hodnotenia kreditného rizika vedie k dôležitým zmenám vo výsledkoch uvedenej metódy.

4. Na účely odseku 2 písm. a) bodu i), ak sú informácie uvedené v uvedenom bode založené na neauditovaných účtovných závierkach, poskytovatelia služieb hromadného financovania poskytnú investorom dostatočné informácie o spoľahlivosti uvedených informácií.

Článok 3

Prvky, ktoré sa majú zahrnúť do opisu metódy používanej na výpočet cien ponúk hromadného financovania

1. V opise metódy používanej na výpočet ceny ponúk hromadného financovania sa vysvetlí, ako sa v stratégii oceňovania zohľadňujú všetky tieto prvky pôžičky:

- a) sumu istiny pôžičky;
- b) splatnosť pôžičky;
- c) časovú štruktúru splátok;
- d) výsledky modelov bodového hodnotenia kreditného rizika.

2. V opise metódy uvedenej v odseku 1 sa uvedie, ako sa v okamihu poskytnutia pôžičky zohľadňujú všetky tieto prvky:
 - a) použitá bezriziková úroková miera;
 - b) riziková kategória vlastníka projektu pridelená v súlade s článkom 19;
 - c) dostupnosť kolaterálu alebo záruk;
 - d) všetky prevádzkové a administratívne náklady a poplatky, ktoré vyberá poskytovateľ služieb hromadného financovania za služby poskytované v súvislosti s pôžičkou;
 - e) prípadne každé iné riziko spojené s pôžičkou.
3. Okrem prvkov uvedených v odsekoch 1 a 2 sa v opise metódy uvedenej v odseku 1 takisto uvedie, ako sa v okamihu poskytnutia pôžičky zohľadňujú všetky tieto prvky:
 - a) poplatky za správu a monitorovanie pôžičky;
 - b) poplatky v súvislosti s prehodnocovaním kolaterálu;
 - c) poplatky za zmeny podmienok zmluvy o pôžičke alebo podmienok reštrukturalizácie vrátane zmien v dôsledku zlyhania vlastníka projektu;
 - d) poplatky za predaj pôžičky zo strany investora;
 - e) poplatky za predčasné splatenie pôžičky;
 - f) poplatky za fondy na nepredvídané udalosti uvedené v článku 6 ods. 5 a 6 nariadenia (EÚ) 2020/1503.

KAPITOLA II

POSUDZOVANIE KREDITNÉHO RIZIKA A OCEŇOVANIE PÔŽIČKY

Článok 4

Prístupy a informácie pre posudzovanie kreditného rizika a oceňovanie pôžičky

Na účely tejto kapitoly poskytovateľa služieb hromadného financovania:

- a) prijímajú metódy a prístupy pre posudzovanie kreditného rizika a oceňovanie pôžičky, ktoré sú primerané veľkosti, druhu a splatnosti pôžičky a charakteristikám vlastníka projektu a projektu hromadného financovania;
- b) používajú presné, spoľahlivé a aktuálne informácie a údaje.

Článok 5

Všeobecné požiadavky na posudzovanie kreditného rizika projektov hromadného financovania alebo vlastníkov projektov

1. Pri posudzovaní kreditného rizika projektov hromadného financovania alebo vlastníkov projektov poskytovateľa služieb hromadného financovania posudzujú súčasnú a budúcu schopnosť vlastníka projektu plniť finančné záväzky stanovené v zmluve o pôžičke.
2. Poskytovatelia služieb hromadného financovania dobre zdokumentujú rozhodnutia o posúdení, ako sa uvádza v odseku 1, a uchovávajú túto dokumentáciu najmenej päť rokov po splatení poslednej splátky pôžičky.
3. Na účely odseku 2 sa všetky osobné údaje vymedzené v článku 4 bode 1 nariadenia (EÚ) 2016/679 uchovávajú najviac päť rokov po splatení poslednej splátky pôžičky.

Článok 6

Informácie, ktoré sa majú zohľadňovať pri posudzovaní kreditného rizika projektov hromadného financovania alebo vlastníkov projektov

Pri posudzovaní kreditného rizika projektov hromadného financovania alebo vlastníkov projektov poskytovateľa služieb hromadného financovania zohľadňujú všetky tieto informácie:

- a) opis projektu hromadného financovania;
- b) účel pôžičky;
- c) vlastnícku štruktúru vlastníka projektu;
- d) podnikateľský plán, z ktorého vychádza projekt hromadného financovania;
- e) dostupnosť kolaterálu alebo záruk.

Článok 7

Faktory, ktoré sa majú zohľadňovať pri posudzovaní finančnej situácie vlastníka projektu alebo projektu hromadného financovania

1. Pri posudzovaní kreditného rizika projektov hromadného financovania alebo vlastníkov projektov poskytovateľa služieb hromadného financovania zohľadňujú v súvislosti s finančnou situáciou vlastníka projektu alebo projektu hromadného financovania všetky tieto faktory:

- a) príjem a peňažný tok vytvorený projektom hromadného financovania za posledné dva roky, ak sú k dispozícii;
- b) očakávaný príjem a peňažný tok projektu hromadného financovania v rôznych scenároch;
- c) súčasnú a predpokladanú finančnú situáciu vlastníka projektu vrátane akýchkoľvek iných existujúcich pôžičiek a záväzkov;
- d) dostupnosť kolaterálu alebo iných záruk.

2. Na účely odseku 1 písm. c) poskytovateľa služieb hromadného financovania zohľadňujú pri posudzovaní iných pôžičiek a záväzkov, ktoré môže mať vlastník projektu v čase žiadosti o pôžičku, tieto faktory:

- a) výšku uvedených iných pôžičiek alebo záväzkov;
- b) menu, v ktorej sú tieto iné pôžičky alebo záväzky emitované;
- c) splatnosť uvedených iných pôžičiek alebo záväzkov;
- d) splátkový kalendár uvedených iných pôžičiek alebo záväzkov;
- e) úrokovú sadzbu alebo akúkoľvek inú náhradu stanovenú v uvedených iných zmluvách o pôžičke alebo záväzkoch.

3. Pri vykonávaní posúdenia uvedeného v odsekoch 1 a 2 poskytovateľa služieb hromadného financovania zohľadnia relevantné finančné ukazovatele, ukazovatele špecifické pre jednotlivé triedy aktív alebo špecifické pre príslušný typ produktu za posledné tri finančné roky, ak sú k dispozícii, v súlade s politikami stanovenými v kapitole IV. Uvedené ukazovatele sa vypočítavajú v súlade s medzinárodnými štandardmi finančného výkazníctva (IFRS) alebo miestnymi všeobecne uznávanými účtovnými zásadami (GAAP) v súlade s politikami stanovenými v kapitole IV.

4. Relevantné finančné ukazovatele môžu okrem iného zahŕňať položky uvedené v prílohe.

5. Pri používaní finančných prognóz na posudzovanie kreditného rizika poskytovateľa služieb hromadného financovania zabezpečia, aby tieto prognózy vychádzali zo spoľahlivých a obozretných predpokladov a boli v súlade s historickými údajmi a primeranými očakávaniami trhu.

Článok 8

Informácie, ktoré sa majú zohľadňovať pri posudzovaní obchodného modelu a stratégie projektov hromadného financovania alebo vlastníkov projektov

Pri posudzovaní kreditného rizika projektov hromadného financovania alebo vlastníkov projektov poskytovatelia služieb hromadného financovania zohľadňujú v súvislosti s obchodným modelom a obchodnou stratégiou vlastníka projektu alebo projektu hromadného financovania tieto informácie:

- a) znalosti vlastníka projektu o podnikateľskom odvetví v súvislosti s projektom hromadného financovania a skúsenosti s podobnými projektmi;
- b) uskutočniteľnosť a udržateľnosť podnikateľského plánu spojeného s projektom hromadného financovania;
- c) analýzu silných a slabých faktorov projektu hromadného financovania;
- d) stupeň hospodárskej súťaže v podnikateľskom odvetví, v ktorom sa uskutočňuje projekt hromadného financovania;
- e) druh zákazníkov a ich zemepisnú polohu.

Článok 9

Informácie o mechanizmoch kreditného zabezpečenia

1. Ak je pôžička poskytnutá vlastníkovi projektu zabezpečená mechanizmami kreditného zabezpečenia, poskytovatelia služieb hromadného financovania prijímajú všetky primerané kroky na zhromaždenie informácií o:

- a) presnosti oceňovania kolaterálu a záruk;
- b) účinnosti a vynútiteľnosti kolaterálu a záruk.

2. Poskytovatelia služieb hromadného financovania pravidelne posudzujú a monitorujú hodnotu kolaterálu a záruk a prijímajú primerané opatrenia, ak sa hodnota kolaterálu podstatne zníži.

Článok 10

Informácie o financovanom kreditnom zabezpečení

1. Ak je pôžička zaručená kolaterálom, poskytovatelia služieb hromadného financovania zabezpečia, aby sa pri oceňovaní kolaterálu zohľadňovali všetky tieto informácie:

- a) informácie o splatnosti kolaterálu;
- b) v prípade finančných kolaterálov najnovšia dostupná cena kolaterálu a priemerná cena za predchádzajúcich 12 mesiacov na likvidnom a obchodovanom trhu;
- c) v prípade fyzických kolaterálov najnovšia dostupná tržová hodnota;
- d) informácie o existencii trhu na pohotovú likvidáciu kolaterálu;
- e) miera volatility hodnoty kolaterálu.

2. Ak neexistuje trh na objektívne stanovenie ceny alebo trhovej hodnoty kolaterálu, poskytovatelia služieb hromadného financovania zohľadnia všetky tieto informácie:

- a) predpoklady, ktoré sa použili na posudzovanie hodnoty kolaterálu;
- b) frekvenciu, s ktorou môže byť hodnota pohotovo získaná, vrátane odborného posúdenia alebo ocenenia.

3. Na účely odsekov 1 a 2 majú poskytovatelia služieb hromadného financovania zavedené politiky a postupy na monitorovanie hodnoty kolaterálu.

Článok 11

Informácie o nefinancovanom kreditnom zabezpečení

Ak je pôžička zaručená, poskytovatelia služieb hromadného financovania zabezpečia, aby sa pri oceňovaní záruky zohľadňovali všetky tieto informácie:

- a) totožnosť ručiteľa;
- b) druh záruky;
- c) vynútiteľnosť záruky;
- d) úroveň ochrany poskytovanej zárukou;
- e) suma, ktorú sa ručiteľ zaviazal zaplatiť v prípade zlyhania vlastníka projektu alebo nezaplatenia zo strany uvedeného vlastníka projektu.

Článok 12

Účtovné informácie

Ak za posledné dva finančné roky nie sú k dispozícii auditované účtovné závierky, poskytovatelia služieb hromadného financovania na účely článku 4 ods. 4 písm. b) bodu i) nariadenia (EÚ) 2020/1503 vychádzajú pri posudzovaní finančnej situácie vlastníka projektu z dokladov vypracovaných daňovým poradcom, prísažným účtovníkom alebo inou certifikovanou osobou podliehajúcou systému odborného zabezpečenia kvality.

Článok 13

Informácie, ktoré sa majú zohľadňovať pri oceňovaní pôžičky

1. Pri oceňovaní každej pôžičky uvedenej v článku 4 ods. 4 písm. e) bode i) nariadenia (EÚ) 2020/1503 poskytovatelia služieb hromadného financovania vykonajú tieto kroky:

- a) oceňovanie pôžičiek poskytnutých vlastníkom projektov, pričom zohľadnia dostatočné a aktualizované informácie;
- b) ocenenie do troch mesiacov pred poskytnutím pôžičky.

2. Na účely odseku 1 poskytovatelia služieb hromadného financovania v okamihu poskytnutia pôžičky zohľadňujú všetky tieto faktory:

- a) splatnosť pôžičky;
- b) frekvenciu splátok a očakávané budúce peňažné toky;
- c) či v zmluve o pôžičke existuje možnosť predčasných splátok;
- d) bezrizikovú úrokovú sadzbu na diskontovanie splátok z pôžičky;
- e) úrokovú sadzbu stanovenú v zmluve o pôžičke;
- f) pravdepodobnosť zlyhania vlastníka projektu, ako sa stanovuje v článku 1 ods. 1 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/2115 ⁽³⁾;
- g) hodnotu každého prípadného kolaterálu, ktorý vlastník projektu použil ako súčasť zmluvy o pôžičke;
- h) všetky záruky a úroveň ochrany poskytovanej týmito zárukami.

⁽³⁾ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2022/2115 z 13. júla 2022, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1503, pokiaľ ide o regulačné technické predpisy, ktorými sa spresňuje metodika výpočtu mier zlyhania pôžičiek ponúkaných na platforme hromadného financovania (Ú. v. EÚ L 287, 8.11.2022, s. 33).

3. Na účely odseku 1 poskytovateľ služieb hromadného financovania zohľadní po okamihu poskytnutia pôžičky okrem faktorov uvedených v odseku 2 aj tieto faktory:

- a) čas do splatnosti pôžičky;
- b) očakávanie budúcich strát.

4. Ak poskytovatelia služieb hromadného financovania v súlade s článkom 4 ods. 4 písm. e) bodom iii) nariadenia (EÚ) 2020/1503 vykonávajú ocenenie pôžičky po zlyhaní, uskutočnia ocenenie kolaterálu a záruk konzervatívne a zohľadnia iné poplatky a výdavky súvisiace s vymáhaním dlhov.

KAPITOLA III

SPRAVODLIVÉ A PRIMERANÉ OCEŇOVANIE PÔŽIČIEK

Článok 14

Faktory na spravodlivé a primerané oceňovanie pôžičiek

1. Poskytovatelia služieb hromadného financovania pri určovaní ceny pôžičky, ktorej poskytnutie uľahčujú, zohľadňujú všetky tieto faktory:

- a) rizikový profil vlastníka projektu alebo projektu hromadného financovania, ako sa určuje v kategóriách rizika uvedených v článku 19;
- b) čistú súčasnú hodnotu pôžičky;
- c) prevládajúce trhové podmienky v okamihu poskytnutia pôžičky a počas trvania pôžičky;
- d) svoju obchodnú stratégiu.

2. Pri výpočte čistej súčasnej hodnoty pôžičky uvedenej v odseku 1 písm. b) poskytovatelia služieb hromadného financovania zohľadňujú všetky tieto faktory:

- a) sumu istiny pôžičky;
- b) splatnosť pôžičky;
- c) frekvenciu splátok pôžičky;
- d) primeranú úrokovú sadzbu na diskontovanie budúcich splátok.

KAPITOLA IV

POLITIKY A POSTUPY NA ZABEZPEČENIE DOSTATOČNÝCH INFORMÁCIÍ PRE KLIENTOV A NA UMOŽNENIE HODNOTENIA KREDITNÉHO RIZIKA, OCEŇOVANIA PÔŽIČIEK A OCEŇOVANIA

Článok 15

Mechanizmy správy a riadenia týkajúce sa informácií pre klientov

1. Pokiaľ ide o informácie pre klientov uvedené v článku 19 nariadenia (EÚ) 2020/1503, poskytovatelia služieb hromadného financovania musia mať zavedený primeraný rámec riadenia a mať jeho písomný opis.

2. Na účely odseku 1 zabezpečia poskytovatelia služieb hromadného financovania všetky tieto skutočnosti:

- a) všetky informácie poskytované klientom sú úplné a aktualizované;
- b) opatrenia, postupy a mechanizmy vnútornej správy a riadenia na poskytovanie informácií klientom sú primerané veľkosti a zložitosti poskytovateľa služieb hromadného financovania.

3. Poskytovatelia služieb hromadného financovania zabezpečia, aby všetky kvantitatívne zverejňovania poskytnuté klientom sprevádzali kvalitatívne opisné a iné doplňujúce informácie, ktoré môžu byť potrebné na to, aby klienti v plnej miere pochopili kvantitatívne zverejňovania.

Článok 16

Politiky poskytovania informácií klientom

1. Politikami poskytovania informácií klientom, ako sa uvádza v článku 19 nariadenia (EÚ) 2020/1503, sa zabezpečí, aby všetky informácie pre klientov boli prezentované tak, aby boli ľahko čitateľné, a spôsobom, ktorý uľahčuje pochopenie, najmä v prípade potenciálnych nesofistikovaných investorov.
2. Poskytovatelia služieb hromadného financovania zabezpečia, aby politiky poskytovania dostatočných informácií klientom obsahovali všetky tieto prvky:
 - a) frekvenciu aktualizácie informácií poskytovaných klientom;
 - b) úlohy alebo funkcie, s ktorými sa spája zodpovednosť za prípravu informácií pre klientov;
 - c) zaobchádzanie s informáciami, ktoré môžu mať vplyv na oceňovanie pôžičky (cenovo citlivé informácie);
 - d) postup validácie informácií pre klientov.
3. Riadiaci orgán poskytovateľa služieb hromadného financovania schvaľuje politiky, postupy a organizačné opatrenia týkajúce sa poskytovania informácií klientom, pričom tieto politiky majú písomnú formu a sú pravidelne aktualizované a dobre zdokumentované.

Článok 17

Vytvorenie rámca riadenia rizík

1. Rámec riadenia rizík uvedený v článku 4 ods. 4 písm. f) nariadenia (EÚ) 2020/1503 musí byť:
 - a) začlenený do celkovej organizačnej a rozhodovacej štruktúry poskytovateľa služieb hromadného financovania;
 - b) primeraný zložitosti obchodného prevádzkového modelu poskytovateľa služieb hromadného financovania.
2. Poskytovatelia služieb hromadného financovania vo svojom rámci riadenia rizík stanovujú úlohy alebo funkcie, s ktorými sa spája zodpovednosť za posudzovanie a monitorovanie kreditného rizika, postup schvaľovania projektov hromadného financovania, ktoré sa majú navrhnuť investorom, ako aj oceňovanie pôžičky.
3. Poskytovatelia služieb hromadného financovania vytvoria transparentné rámce podávania správ. Uvedenými rámcami podávania správ sa zabezpečí, aby sa riadiacemu orgánu poskytovateľov služieb hromadného financovania, úlohám a funkciám poskytli primerané informácie, ktoré im umožnia merať, posudzovať a monitorovať kreditné riziko. Rámec podávania správ musí byť dostatočne podrobný a zdokumentovaný.
4. Riadiaci orgán poskytovateľa služieb hromadného financovania dohliada na vykonávanie riadiacich a organizačných opatrení týkajúcich sa rámca riadenia rizík vrátane stanovenia, udržiavania a uverejňovania príslušných politík a postupov.

Článok 18

Úlohy a funkcie stanovené v rámci riadenia rizík

1. S úlohami a funkciami stanovenými v rámci riadenia rizík sa spája zodpovednosť za tieto činnosti:
 - a) posudzovanie kreditného rizika projektov hromadného financovania a vlastníkov projektov na účely bodového hodnotenia kreditného rizika v súlade s kapitolou III;
 - b) zaraďovanie pôžičiek do príslušných kategórií rizika;

- c) navrhovanie primeraných postupov monitorovania kreditného rizika a podávania správ o kreditnom riziku;
 - d) stanovenie primeraných postupov na riešenie situácií, v ktorých vlastník projektu nie je schopný plniť svoje povinnosti alebo v ktorých došlo k zlyhaniu, ako sa stanovuje v článku 1 ods. 1 delegovaného nariadenia (EÚ) 2022/2115.
2. Ak poskytovatelia služieb hromadného financovania vykonávajú úlohy riadenia individuálneho portfólia v súvislosti s pôžičkami v súlade s článkom 6 nariadenia (EÚ) 2020/1503, musia mať zavedený podrobný a zdokumentovaný postup alokácie finančných prostriedkov investorov medzi projekty hromadného financovania.
3. Poskytovatelia služieb hromadného financovania, ktorí navrhujú oceňovanie ponúk hromadného financovania, musia mať zavedený primeraný cenový rámec podporený primeranou dokumentáciou a riadiacimi štruktúrami zodpovednými za prijímanie rozhodnutí o cenách.

Článok 19

Kategórie rizika

1. Poskytovatelia služieb hromadného financovania zabezpečia, aby zaraďovanie pôžičiek do kategórií rizika v súlade s článkom 18 ods. 1 písm. b) odrážalo:
- a) úrovně rizika príslušných projektov hromadného financovania určené výstupmi interných modelov bodového hodnotenia kreditného rizika v súlade s kapitolou I;
 - b) osobitné faktory, ktoré súvisia s pôžičkou, okrem iného vrátane úrokovej sadzby, splatnosti pôžičky a frekvencie splátok.
2. Poskytovatelia služieb hromadného financovania zabezpečia, aby:
- a) rámec riadenia rizík obsahoval primerané postupy na preskúvanie zaraďovania pôžičiek do kategórií rizika a ich opätovné zaradenie do novej kategórie rizika vždy, keď dôjde k zmene príslušného bodového hodnotenia kreditného rizika alebo iných faktorov súvisiacich s pôžičkou;
 - b) každá kategória rizika bola spojená s pravdepodobnosťou zlyhania.

Článok 20

Schvaľovanie projektov hromadného financovania

1. V rámci riadenia rizík poskytovatelia služieb hromadného financovania stanovujú jasné a dobre zdokumentované postupy schvaľovania projektov hromadného financovania, ktoré sa majú navrhovať investorom.
2. V postupoch stanovených v súlade s odsekom 1 sa spresnia povinnosti spojené s príslušnou úlohou a funkciami v rámci organizačnej štruktúry poskytovateľa služieb hromadného financovania.
3. Poskytovatelia služieb hromadného financovania zabezpečia, aby zamestnanci, ktorí môžu schvaľovať projekty, ktoré sa majú navrhovať investorom, boli primerane vyškolení a mali príslušné odborné znalosti a odpracované roky v súvislosti s konkrétnymi právomocami, ktoré na nich boli delegované.

Článok 21

Používanie automatizovaných modelov

1. Ak sa na posudzovanie kreditného rizika projektov hromadného financovania alebo vlastníkov projektov a na schvaľovanie projektov hromadného financovania, ktoré sa majú navrhovať investorom, používajú automatizované modely, poskytovatelia služieb hromadného financovania zabezpečia, aby:
- a) sa v rámci dotknutých úloh a funkcií dobre chápala metodika uvedených modelov, ich vstupné údaje, ako aj ich predpoklady a obmedzenia;
 - b) riadiaci orgán dostatočne chápal využívanie inovácií založených na technológiách, ktoré sa uplatňujú na finančné produkty;

- c) boli automatizované modely vhodné na daný účel a aby ich používanie bolo primerané veľkosti a zložitosti činnosti vlastníka projektu/projektu hromadného financovania, ako aj výške pôžičky.
2. Na účely odseku 1 poskytovatelia služieb hromadného financovania zavedú politiky a postupy a stanovia primerané mechanizmy správy a riadenia na navrhovanie a používanie takýchto automatizovaných modelov.
3. Politiky a postupy uvedené v odseku 2 musia:
- zabezpečiť kvalitu údajov používaných ako vstup do automatizovaných modelov;
 - zabezpečiť, aby sa pravidelne posudzovala kvalita výstupov z automatizovaných modelov;
 - stanoviť kritériá na rozhodovanie o tom, kedy možno zrušiť výsledok takýchto automatizovaných modelov.
4. Poskytovatelia služieb hromadného financovania zavedú primeranú dokumentáciu zahŕňajúcu metodiku, vkladanie údajov a kritériá, ktoré automatizované modely používajú na posudzovanie kreditného rizika, monitorovanie kreditného rizika a schvaľovanie projektov hromadného financovania, ktoré sa majú navrhnuť investorom.

Článok 22

Politiky v prípade posudzovania kreditného rizika

1. Poskytovatelia služieb hromadného financovania vo svojom rámci riadenia kreditného rizika stanovia primerané politiky a postupy týkajúce sa kreditného rizika na určenie kritérií posudzovania a monitorovania kreditného rizika.
2. Poskytovatelia služieb hromadného financovania musia mať zavedené politiky a postupy riadenia kreditného rizika, v ktorých sa špecifikujú všetky tieto aspekty:
- postup schvaľovania projektov hromadného financovania, ktoré sa majú navrhnuť investorom;
 - postup zaraďovania projektov hromadného financovania a vlastníkov projektov do kategórií rizika v súlade s článkom 19;
 - informácie a faktory, ktoré sa majú použiť na posudzovanie úverovej bonity projektov hromadného financovania a vlastníkov projektov v súlade s kapitolou II;
 - kritériá v prípade prijímania a používania opatrení na zmiernenie kreditného rizika;
 - podmienky používania automatizovaného rozhodovania v procese schvaľovania projektov hromadného financovania, ktoré sa majú navrhnuť investorom;
 - okolnosti, za ktorých sú možné odchýlky od štandardných postupov;
 - postup monitorovania kreditného rizika po okamihu poskytnutia pôžičky;
 - postupy pri rokovaniach s vlastníkmi projektov, ktorí meškajú so splácaním svojich pôžičiek.
3. Politiky a postupy týkajúce sa riadenia kreditného rizika uvedené v odseku 1 musia:
- byť primerané veľkosti a zložitosti projektov hromadného financovania ponúkaných na platforme hromadného financovania;
 - jasne určiť úlohy a/alebo funkcie, s ktorými sa spája zodpovednosť za plnenie príslušných povinností;
 - byť zdokumentované a aktualizované.
4. V politikách týkajúcich sa kreditného rizika uvedených v odseku 1 sa stanoví, či a ako poskytovatelia služieb hromadného financovania zahŕňajú environmentálne a sociálne riziká a riziká v oblasti správy a riadenia do posudzovania kreditného rizika projektov hromadného financovania.

Článok 23

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 29. septembra 2023

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN

PRÍLOHA

Relevantné finančné ukazovatele, ktoré sa majú zohľadňovať pri posudzovaní finančnej situácie podľa článku 7 ods. 4

- I. Ukazovatele ziskovosti:
- a) čistý ročný príjem;
 - b) EBITDA;
 - c) rentabilita vlastného kapitálu (RoE) – $RoE = (EBIT - \text{dane} - \text{zaplatený úrok}) / (\text{priemerný vlastný kapitál})$;
 - d) rentabilita aktív (RoA) – $RoA = (EBIT - \text{dane}) / (\text{priemerné celkové aktíva})$;
 - e) čisté rozpätie zisku (NPM) – $NPM = (EBIT - \text{dane}) / (\text{priemerné celkové aktíva})$;
 - f) pomer predaja k celkovým aktívam (STA) – $STA = \text{predaj} / (\text{priemerné celkové aktíva})$.
- II. Ukazovatele pákového efektu a dlhu:
- a) pomer dlhu k vlastnému imaniu (DER) – $DER = (\text{dlh} + \text{hodnota lízingu}) / \text{vlastné imanie}$;
 - b) pomer dlhu k aktívam (DR) – $DR = (\text{celkový dlh}) / (\text{celkové aktíva})$;
 - c) výnos z dlhu (DY) – $DY = EBITDA / \text{výška pôžičky}$;
 - d) pôžička k nákladom (LC) – $LC = (\text{výška pôžičky}) / (\text{obstarávacie náklady})$;
 - e) pôžička k hodnote (LV) – $LV = (\text{výška pôžičky}) / (\text{hodnota nehnuteľnosti})$.
- III. Ukazovatele likvidity
- a) pomer úrokového krytia (ICR) – $ICR = EBIT / \text{úrokové náklady}$;
 - b) pomer krytia dlhovej služby (DSCR) – $DSCR = EBITDA / (\text{suma istiny pôžičky} + \text{suma úrokov})$;
 - c) pomer peňažného toku k dlhu (CFD) – $CFD = (\text{peňažný tok}) / \text{dlh}$;
 - d) ukazovateľ peňažných prostriedkov (CR) – $CR = (\text{peňažné prostriedky} + \text{obchodovateľné cenné papiere}) / (\text{krátkodobé záväzky})$;
 - e) čistý prevádzkový kapitál k celkovým aktívam (NWCTA) – $NWCTA = [(\text{krátkodobé aktíva (peňažné prostriedky, krátkodobé cenné papiere, pohľadávky, zásoby, ostatné krátkodobé aktíva)})] / \text{aktíva}$.
- IV. Kapitálové ukazovatele:
- a) miera kapitalizácie (CR) – $CR = (\text{čistý prevádzkový príjem}) / \text{kapitál}$;
 - b) výnos zisku (PY) = $(\text{čistý príjem}) / \text{kapitál}$.
-